

سیمای بخش کشاورزی شهرستان کاشان

مقدمه:

بخش کشاورزی به دلیل برخورداری از رشد مستمر و پایدار و درون زای اقتصادی و نقش حیاتی در ایجاد عدالت اجتماعی، تامین امنیت غذایی و توسعه ی اشتغال در جامعه مستلزم توجه خاص و حمایت کار آمد می باشد. مساحت شهرستان کاشان حدود ۴۳۶۰ کیلومتر مربع است و مساحت حوزه آبریز شهرستان ۱۰ هزار کیلومتر مربع می باشد و دارای ۱۶ حوزه آبخیزدار می باشد که از این میزان قریب ۳۶۰ هزار هکتار آن عرصه های مرتعی و ملی می باشد (حدود ۸۲/۵ درصد). این شهرستان بین طولهای جغرافیایی "۵۰°/۵۵'۵۱" و "۵۱°/۴۹'۳۱" و عرضهای جغرافیایی "۳۳°/۳۰'۰۰" و "۳۴°/۲۷'۳۵" واقع گردیده است. حداکثر ارتفاع از سطح دریا ۳۶۱۷ متر واقع در ارتفاعات کوه گرگش و حداقل آن ۸۰۰ متر واقع در منطقه آبشیرین و قولولو می باشد.

شهرستان کاشان از شمال به استان قم، جنوب به شهرستان نطنز و برخوار و میمه و از شرق به آران و بیدگل و از غرب به استان مرکزی (شهرستان دلیجان) محدود می گردد.

بدلیل اختلاف ارتفاع زیاد از سطح دریا، شرایط آب و هوایی در نقاط مختلف متفاوت می باشد. بنابراین از آمار ایستگاه های هواشناسی شهر کاشان واقع در ارتفاع ۹۸۲ متری، ایستگاه باران سنجی برزک واقع در ارتفاع حدود ۲۰۰۰ متری، ایستگاه هوا شناسی میمه در ارتفاع ۱۹۸۰ متری و ایستگاه هواشناسی ایبانه واقع در ارتفاع ۲۳۳۴ متری استفاده می گردد. متوسط بارندگی باتوجه به آمار ایستگاه هواشناسی سینوپتیک کاشان ۱۳۹ میلیمتر و ایستگاه باران سنجی برزک ۱۷۹/۹۶ و بر اساس آمار ایستگاه هواشناسی میمه ۱۶۰/۷۵ میلیمتر و بر اساس آمار ایستگاه هواشناسی ایبانه ۲۳۰ میلیمتر می باشد. بخش کشاورزی کاشان از توانمندی قابل توجه در منابع و عوامل تولید برخوردار می باشد.

از جمله این منابع می توان به ۲۰ هزار هکتار اراضی کشاورزی، استحصال متوسط سالیانه ۳۷۰ میلیون مترمکعب آب (قنات، چشمه و چاه)، اختلاف ارتفاع (۸۵۰-۳۶۱۷)، اقلیم متنوع، آب و هوایی (گرم و نیمه، سردکوهستانی)، قابلیت تولید طیف وسیعی از محصولات گرمسیری و سردسیری و منابع طبیعی تجدید شونده اشاره نمود. از جمله ی عوامل موثر در تولید، نیروی انسانی متخصص و کارشناسان جوان و مجرب و تولید کنندگان و بهره برداران پر تلاش و متعهد می باشد.

در شرایط موجود به طور کامل از ظرفیت های منابع تولید بخش کشاورزی بهره گیری نشده و کاستی های فراوانی در این راه وجود دارد، این بخش با تکیه بر رشد مستمر تولید، بازدهی مطلوب سرمایه و ارز آوری بیشتر و ارز بری کمتر در مقایسه با سایر بخش های اقتصادی از چنان قابلیت هایی برخوردار است که می توان آن را به درستی زیر بنای اساسی توسعه اقتصادی تلقی نمود. این بخش ۱۷٪ تولید ناخالص داخلی (به قیمت ثابت ۱۳۷۹)، یک چهارم اشتغال، عرضه غذا و مواد اولیه صنایع تبدیلی کشاورزی را به خود اختصاص داده است.

سیمای بخش کشاورزی شهرستان کاشان

لذا بخش کشاورزی ضمن برخورداری از شرایط استراتژیک و دارا بودن مزیت نسبی در توسعه، یکی از بسترهای مناسب جهت توسعه پایدار اقتصاد منطقه نیز تلقی می شود. همچنین این بخش با برخورداری از منابع طبیعی تجدید شونده در تثبیت محیط زیست و ایجاد شرایط مناسب و امنیت زیست محیطی و تداوم حیات اقتصادی در خور اهمیت می باشد علیرغم فعالیت ها و ظرفیت های ذکر شده سهم سرمایه گذاری مستقیم در بخش کشاورزی حدود ۰.۶٪ سرمایه گذاری کل کشور می باشد. لذا تناسب لازم را برای تامین سرمایه لازم، جبران استهلاک سرمایه ثابت و بهره برداری پایدار از منابع تولید ندارد.

به پیوست جداول منابع آب، نیروی انسانی، اراضی کشاورزی شامل سطح باغات و اراضی زراعی به تفکیک نوع محصول و عملکرد تولید محصولات مختلف ارائه می گردد.

در سال زراعی ۹۲-۹۳ با تلاش و همت تولید کنندگان بخش کشاورزی شهرستان و یاری و مساعدت مدیران شهرستان و استان، شاهد تولید بیش از ۲۸۰۳۵۰ تن محصولات زراعی، باغی، تولیدات دام، طیور و آبزیان با درآمد ناخالص ۵۶۱۵۱۰۷ میلیون ریال بوده ایم. متأسفانه علی رغم به کارگیری راهکارهای مقابله با خشکسالی و بحران ها، لکن به دلیل خشکسالی های مستمر ۷ساله، سرمازدگی و یخبندان، گرمزدگی و طوفان، بهره برداران بخش کشاورزی شهرستان بالغ بر ۱۳۳۸۷۰۷ میلیون ریال خسارت متحمل گردیدند.

ردیف	مشخصات جغرافیایی	آمار و ارقام
۱	مساحت شهرستان کاشان	۴۳۶۰ کیلومتر مربع
۲	مساحت حوزه آبخیز	۱۰۰۰۰ کیلو متر مربع
۳	تعداد روستاها	۶۵
۴	جمعیت روستا	۵۰۰۰۰ نفر
۵	بهره برداران کشاورزی	۲۰۰۰۰ خانوار
۶	وسعت اراضی کشاورزی	۲۰۰۰۰ هکتار
۷	وسعت اراضی باغی	۷۹۷۵ هکتار
۸	وسعت اراضی زراعی	۸۸۲۳ هکتار

مدیریت جهاد کشاورزی شهرستان کاشان

سیمای بخش کشاورزی شهرستان کاشان

جدول منابع آب کشاورزی شهرستان کاشان

ردیف	عنوان	تعداد	کل آبدهی لیتر در ثانیه	کل آبدهی سالیانه میلیون متر مکعب	درصد
۱	چاه های عمیق و نیمه عمیق	۳۷۲	۷۱۴۶	۲۲۶	۶۰
۲	قنات و چشمه ها	۶۵۳	۴۸۶۰	۱۵۳	۴۰
۳	جمع	-	۱۲۰۰۶	۳۷۹	۱۰۰

مدیریت جهاد کشاورزی شهرستان کاشان

سیمای بخش کشاورزی شهرستان کاشان

جدول آمار تولیدات دام، طیور و آبزیان شهرستان کاشان

ردیف	نوع فعالیت	تعداد واحد شهرستان	ظرفیت شهرستان (قطعه/کلنی/راس)	تولید سالیانه (تن)	درآمد ناخالص سالیانه (میلیون ریال)
۱	مرغ تخمگذار	۴۷	۱۹۰۰۰۰	۲۰۴۰۰	۶۱۲۰۰۰
۲	مرغ گوشتی	۱۷۲	۳۰۰۰۰۰	۲۱۰۰۰	۹۴۵۰۰۰
۳	گاوداری شیری	۳۶۰۰	۱۷۵۰۰	۴۳۸۰۰	۵۴۷۵۰۰
۴	گوساله (گوشت)	۴۰۰	۶۰۰۰	۲۰۵۰	۲۰۵۰۰۰
۵	گوسفند و بز (گوشت)	۳۵۵۰	۱۵۰۰۰۰	۱۵۵۰	۱۵۵۰۰۰
۶	زنبور عسل	۳۲۴	۱۱۴۹۱	۸۰	۳۲۰۰۰
۷	ماهیان سردآبی	۸	۱۰۰	۱۰۰	۱۵۰۰۰
۸	ماهیان گرمآبی	۲۰	۲۵	۲۵	۳۷۵۰
جمع کل					
		*	*	۸۹۰۰۵	۲۵۱۵۲۵۰

مدیریت جهاد کشاورزی شهرستان کاشان

سیمای بخش کشاورزی شهرستان کاشان

جدول آمار تولید ماهیان و پرندگان زینتی شهرستان کاشان

ردیف	نوع فعالیت	تعداد واحد شهرستان	ظرفیت شهرستان (قطعه/جفت)	تولید سالیانه (قطعه)	درآمد ناخالص سالیانه (میلیون ریال)
۱	ماهیان زینتی	۵۴۹	۳۸۰۰۰۰۰۰ قطعه	۳۸۰۰۰۰۰۰	۹۵۰۰۰
۲	پرندگان زینتی	۵۰۰	۱۲۵۰۰۰ جفت مولد	۱۸۷۵۰۰۰	۹۳۷۵۰
جمع کل				*	۱۸۸۲۵۰

مدیریت جهاد کشاورزی شهرستان کاشان

سیمای بخش کشاورزی شهرستان کاشان

جدول سطح زیر کشت محصولات باغی و خسارات ناشی از مخاطرات سرمازدگی، خشکسالی و... شهرستان کاشان
در سال زراعی ۹۲-۹۳

ردیف	نام محصول	سطح زیر کشت (هکتار)			تولید محصول (تن)		درآمد ناخالص محصول (میلیون ریال)	خسارات سرمازدگی، خشکسالی و مخاطرات جوی	
		جمع	بارور	غیر بارور	کل تولید	در هکتار		در صد خسارت	خسارات (میلیون ریال)
۱	آلبالو	۵۳	۴۵	۸	۲۲۵	۵	۴۷۲۵	*	*
۲	آلو	۵۵	۴۷	۸	۷۰۵	۱۵	۱۴۸۰۰	*	*
۳	انار	۲۱۱۸	۱۹۵۰	۱۶۸	۳۵۱۰۰	۱۸	۴۳۸۷۵۰	۳۰	۱۳۱۶۲۵
۴	انجیر	۷۳	۷۲	۱	۴۳۲	۶	۸۶۴۰	۱۰	۸۶۴
۵	انگور	۳۹۳	۳۸۵	۸	۴۶۲۰	۱۲	۵۷۷۵۰	۲۰	۱۱۵۵۰
۶	انواع توت	۱۱۵	۱۰۰	۱۵	۲۰۰	۲	۱۸۰۰۰	*	*
۷	بادام	۵۸۰	۵۷۰	۱۰	۱۴۲۵	۲.۵	۸۵۵۰۰	۷۰	۶۹۷۹۰
۸	به	۳۷۰	۲۲۰	۱۵۰	۳۳۰۰	۱۵	۶۶۰۰۰	۶۰	۴۹۵۰۰۰
۹	پسته	۴۷۲	۴۰۰	۷۲	۶۰۰	۱.۵	۱۸۰۰۰۰	۴۰	۷۲۰۰
۱۵	خرمالو	۳۰	۲۵	۵	۳۷۵	۱۵	۵۶۲۵	۴۰	۲۲۵۰
۱۱	زردآلو	۱۶۹	۱۶۸	۱	۱۱۷۶	۷	۸۲۳۲	۳۰	۲۴۶۹
۱۲	زیتون	۱۵۰	۱۳۰	۲۰	۲۶۰	۲	۵۲۰۰	*	*
۱۳	سیب	۱۳۷	۱۳۰	۷	۱۹۵۰	۱۵	۲۹۲۵۰	*	*
۱۴	فندق	۱۱	۱۰	۱	۲۵	۲.۵	۳۷۵۰	*	*
۱۵	قیسی	۲۳۱	۲۲۰	۱۱	۳۳۰۰	۱۵	۶۶۰۰۰	۴۰	۲۶۴۰۰
۱۶	گردو	۴۵۵	۴۰۵	۵۰	۱۰۱۲	۲.۵	۲۵۳۱۲۵	۶۰	۱۵۱۷۵۰
۱۷	گلابی	۲۰	۱۹	۱	۲۸۵	۱۵	۵۷۰۰	*	*
۱۸	گل محمدی	۱۸۵۰	۱۶۵۰	۲۰۰	۶۹۳۰	۴.۲	۵۵۴۴۰۰	۲۰	۱۱۰۸۸۰
۱۹	گوجه سبز	۴۸۳	۴۵۵	۲۸	۶۸۲۵	۱۵	۱۰۲۳۷۵	۲۵	۲۵۵۰۰
۲۰	گیلاس	۱۰۵	۷۰	۳۵	۸۴۰	۱۲	۱۶۸۰۰	*	*
۲۱	بیدمشک	۶۷	۶۷	۰	۲۶۸	۴	۲۱۴۴۰	*	*
۲۲	هلو	۲۳	۲۱	۲	۳۱۵	۱۵	۷۸۷۵	*	*
۲۳	گلخانه	۱۵	۱۵	۰	۲۲۵۰	۱۵۰	۲۲۵۰۰	۲۰	۶۷۵۰
جمع کل		۷۹۷۵	۷۱۷۴	۸۰۱	۷۲۴۱۸		۱۹۷۶۴۳۷		۱۰۴۲۰۲۸

مدیریت جهاد کشاورزی شهرستان کاشان

سیمای بخش کشاورزی شهرستان کاشان

جدول سطح زیر کشت ، عملکرد محصولات زراعی شهرستان کاشان - سال زراعی ۹۲-۹۳

ردیف	نام محصول	سطح زیر کشت (هکتار)	تولید محصول (تن)		درآمد ناخالص (میلیون ریال)	خسارات سرمازدگی، خشکسالی و مخاطرات جوی	
			در هکتار	کل تولید		درصد خسارت	مبلغ خسارت (میلیون ریال)
۱	گندم	۱۸۰۰	۴	۷۲۰۰	۷۹۲۰۰	۳۵	۲۷۷۲۰
۲	جو	۲۱۰۰	۴	۸۴۰۰	۶۷۲۰۰	۴۰	۲۶۸۸۰
۳	پنبه	۶۵۰	۳.۵	۲۲۷۵	۵۶۸۷۵	۳۰	۱۷۰۶۲
۴	تنباکو	۲۲	۲.۵	۵۵	۱۳۷۵	۰	۰
۵	آفتابگردان آجیلی	۸	۲	۱۶	۶۴۰	۰	۰
۶	زعفران	۳۰	۰.۰۰۴	۰.۱۲	۶۰۰۰	۰	۰
۷	زیره آبی	۲۰	۱.۵	۳۰	۴۵۰۰	۰	۰
۸	کدو آجیلی	۱۵	۲	۳۰	۱۸۰۰	۵۰	۹۰۰
۹	ذرت دانه ای	۱۰	۷	۷۰	۲۸۰۰	۵۰	۱۴۰۰
۱۰	نخود آبی	۱۰۰	۵	۵۰۰	۲۵۰۰	۵۰	۱۷۵۰۰
۱۱	لوبیا سفید	۸۰	۵	۴۰۰	۲۸۰۰۰	۵۰	۱۴۰۰۰
۱۲	لوبیا چیتی	۲۰	۵	۱۰۰	۷۰۰۰	۵۰	۳۵۰۰
۱۳	لوبیا قرمز	۲۰	۵	۱۰۰	۷۰۰۰	۵۰	۳۵۰۰
۱۴	لوبیا چشم بلبلی	۲۰	۵	۱۰۰	۷۰۰۰	۵۰	۳۵۰۰
۱۵	هندوانه	۱۲۰	۲۵	۳۰۰۰	۱۵۰۰۰	۰	۰
۱۶	خربزه	۵۰	۳۵	۱۷۵۰	۱۴۰۰۰	۰	۰
۱۷	طالبی	۲۷۰	۳۰	۸۱۰۰	۴۰۵۰۰	۰	۰
۱۸	گرمک	۱۲۰	۳۰	۳۶۰۰	۱۸۰۰۰	۰	۰
۱۹	خیار	۱۷۰	۲۰	۳۴۰۰	۳۴۰۰۰	۳۰	۱۰۰۰۰
۲۰	سیب زمینی	۱۶۰	۲۰	۳۲۰۰	۴۸۰۰۰	۷۰	۳۳۶۰۰
۲۱	پیاز	۱۴۰	۳۵	۴۹۰۰	۳۴۳۰۰	۵۰	۱۷۱۵۰
۲۲	کوجه فرنگی	۲۰۰	۳۷	۷۴۰۰	۵۱۸۰۰	۳۰	۱۵۵۴۰

مدیریت جهاد کشاورزی شهرستان کاشان

سیمای بخش کشاورزی شهرستان کاشان

ردیف	نام محصول	سطح زیر کشت (هکتار)	تولید محصول (تن)		درآمد ناخالص (میلیون ریال)	خسارات سرمازدگی، خشکسالی و مخاطرات جوی	
			در هکتار	کل تولید		درصد خسارت	مبلغ خسارت (میلیون ریال)
۲۳	بادمجان	۳۰۰	۴۰	۱۲۰۰۰	۶۰۰۰۰	۳۰	۱۸۰۰۰
۲۴	باقلا تازه	۳۲۰	۲۰	۶۴۰۰	۴۴۸۰۰	۳۰	۱۳۴۴۰
۲۵	سیر	۳	۱۲	۳۶	۵۴۰	۰	۰
۲۶	لوبیا سبز	۳۰	۹	۲۷۰	۵۴۰۰	۳۰	۱۶۲۰
۲۷	سبزیجات برگی	۷۲۶	۳۰	۲۱۷۸۰	۱۵۲۴۶۰	۱۵	۲۳۱۰۰
۲۸	سبزیجات غده ای	۴۰	۴۰	۱۶۰۰	۱۱۲۰۰	۰	۰
۲۹	یونجه آبی	۵۶۰	۱۲	۶۷۲۰	۵۳۷۶۰	۲۰	۱۰۷۵۲
۳۰	شیدر	۶۰	۳۴	۲۰۴۰	۱۲۲۴۰	۵۰	۶۱۲۰
۳۱	ذرت علوفه ای	۱۰۰	۴۰	۴۰۰۰	۸۰۰۰	۶۰	۴۸۰۰
۳۲	ذرت خوشه ای	۲۵	۴۵	۱۱۲۵	۱۱۲۵۰	۳۰	۳۳۷۵
۳۳	شلغم علوفه ای	۱۰۰	۲۵	۲۵۰۰	۱۰۰۰۰	۶۰	۶۰۰۰
۳۴	چغندر علوفه ای	۸۰	۳۵	۲۸۰۰	۱۱۲۰۰	۶۰	۶۷۲۰
۳۵	بابونه	۲۰	۵	۱۰۰	۳۰۰۰	۰	۰
۳۶	ختمی	۱۵	۱۰	۱۵۰	۱۲۰۰	۰	۰
۳۷	رزماری	۱۰	۵	۵۰	۴۰۰	۰	۰
۳۸	مریم گلی	۱۰	۲	۲۰	۱۰۰۰	۰	۰
۳۹	مشکک	۱۰	۲	۲۰	۲۰۰۰	۰	۰
۴۰	زرانیوم	۱۰	۵	۵۰	۱۰۰۰	۰	۰
۴۱	کاسنی	۱۰	۵	۵۰	۷۵۰	۰	۰
۴۲	بومادران	۱۰	۲	۲۰	۱۰۰۰	۰	۰
۴۳	آلونه ورا	۴	۱۵	۶۰	۴۸۰	۰	۰
۴۴	اسطوخدوس	۵	۲	۱۰	۵۰۰	۰	۰
۴۵	سایر علوفه	۲۵۰	۱۰	۲۵۰۰	۱۵۰۰۰	۷۰	۱۰۵۰۰
	جمع کل	۸۸۲۳	*	۱۱۸۹۲۷.۱۲	۹۳۴۶۷۰	*	۲۹۶۶۷۹

مدیریت جهاد کشاورزی شهرستان کاشان

سیمای بخش کشاورزی شهرستان کاشان

جدول محصولات بخش کشاورزی شهرستان کاشان در سال زراعی ۹۲-۹۳

ردیف	عنوان	سطح زیر کشت (هکتار)	کل تولید (تن)	درآمد ناخالصی (میلیون ریال)
۱	محصولات باغی	۷۹۷۵	۷۲۴۱۸	۱۹۷۶۴۳۷
۲	محصولات زراعی	۸۸۲۳	۱۱۸۹۲۷	۹۳۴۶۷۰
۳	محصولات دام و طیور و آبزیان	.	۸۹۰۰۵	۲۷۰۴۰۰۰
جمع کل		*۱۶۷۹۸	۲۸۰۳۵۰	۵۶۱۵۱۰۷

* در سال زراعی ۹۲-۹۳ به دلیل بحران خشکسالی و کاهش آبدهی قنوات ۳۲۰۲ هکتار از اراضی زراعی شهرستان کشت نگر دیده است

جدول خسارات سرمازدگی و یخبندان، خشکسالی، طوفان و مخاطرات جوی بخش کشاورزی

در سال زراعی ۹۲-۹۳ شهرستان کاشان

ردیف	نوع محصول	درصد خسارت	میزان خسارت محصول (تن)	مبلغ خسارت (میلیون ریال)	ملاحظات
۱	محصولات باغی	۲۸.۵	۲۰۶۵۹	۱۰۴۲۰۲۸	
۲	محصولات زراعی	۲۱	۲۵۰۵۴	۲۹۶۶۷۹	
جمع کل		*	۴۵۷۱۳	۱۳۳۸۷۰۷	

واحد طرح و برنامه

مدیریت جهاد کشاورزی شهرستان کاشان